

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 328-1887)

Originalt emne

Matrikulering og Gadenummerering

Matrikulering og Gadenummerering/Matrikulering. Matrikulskort

Næringsvæsen

Næringsvæsen/Forskellige Næringsdrivende

Skole- og Undervisningsvæsen

Skole- og Undervisningsvæsen/Borgerdrengekole

Skole- og Undervisningsvæsen/Borgerdrengekole

Skole- og Undervisningsvæsen/Borgerpigeskolen

Skole- og Undervisningsvæsen/Lærerpersonalets Ansættelse og Afskedigelse

Skole- og Undervisningsvæsen/Lærerpersonalets Lønninger og Emolumenter

Skole- og Undervisningsvæsen/Søndre Byskole

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 8. september 1887](#)
- 2) [Byrådsmødet den 13. oktober 1887](#)
- 3) [Byrådsmødet den 3. november 1887](#)
- 4) [Byrådsmødet den 24. november 1887](#)
- 5) [Byrådsmødet den 15. december 1887](#)
- 6) [Byrådsmødet den 17. maj 1888](#)
- 7) [Byrådsmødet den 2. august 1888](#)
- 8) [Byrådsmødet den 23. august 1888](#)
- 9) [Byrådsmødet den 6. september 1888](#)
- 10) [Byrådsmødet den 13. september 1888](#)

- 11) [Byrådsmødet den 25. oktober 1888](#)
- 12) [Byrådsmødet den 4. juli 1889](#)
- 13) [Byrådsmødet den 25. juli 1889](#)
- 14) [Byrådsmødet den 29. august 1889](#)
- 15) [Byrådsmødet den 26. september 1889](#)
- 16) [Byrådsmødet den 17. oktober 1889](#)
- 17) [Byrådsmødet den 31. oktober 1889](#)
- 18) [Byrådsmødet den 7. november 1889](#)
- 19) [Byrådsmødet den 30. januar 1890](#)
- 20) [Byrådsmødet den 9. oktober 1890](#)
- 21) [Byrådsmødet den 26. februar 1891](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 8. september 1887 - side 6

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Under Henvisning til den samme i Byraadets Møde den 19de August f. A. under Sag 233/86 dertil meddelte Bemyndigelse forelagde Udvalget for Skolevæsenet Plan til Opførelse af en ny Borger drengeskole, der er paatænkt at skulle ligge paa en af de Kommunen tilhørende Grunde i Ny Munkegade, hvilken Plan foreløbig toges til nærmere Eftersyn. (Se Mødet den 13de Oktober).

Uddrag fra byrådsmødet den 13. oktober 1887 - side 5

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Fra Udvalget for Skolevæsenet forelaa der følgende Indstilling af 3die d. M. angaaende Opførelsen af nye Bygninger for Borger=Drengeskolen:

"Det kan næppe være det ærede Byraad ubekendt, at den Skolebygning, der benyttes til Borger=Pigeskolen, allerede i mange Aar har maattet betragtes som meget

utilfredsstillende. Selv om man i høj Grad vil modificere de Krav, der nuomstunder stilles til Skolelokaler, maa det vistnok indrømmes, at den nævnte Bygning ingenlunde fyldestgjør selv tarvelige Fordringer. Værelserne ere for lave, 2 af dem alt for smaa, og 2 ere beliggende saaledes, at Udgangen til dem gaar gennem andre Klasseværelser.

Hertil kommer, at Bygningen i det hele er gammel og brøstfældig, saa der ikke lader sig raade Bod paa de nævnte Mangler, og at den ligger uheldigt, idet flere Klasseværelser vende ud til en stærkt befærdet Gade, hvad der stadig virker forstyrrende paa Undervisningen.

Da nu desuden Borger=Drengeskolen har for lidt Plads til at imødekomme alle de Begjæringer om Optagelse, der stilles til den (i 1886 har der saaledes maattet afvises 93 Børn), og det for Kommunen er af ikke ringe Vigtighed, at saa mange som muligt af dens fremtidige borgere kunne faa Adgang til den Undervisning, Borgerskolen giver, har Udvalget troet ikke længere at kunne undlade at fremkomme til Byraadet med følgende 2 forslag

1. At der opføres en ny Borger=Drengeskole med Overlærerbolig: paa en Kommunen tilhørende Grund i Ny Munkegade efter de Byraadet forelagte Tegninger og Overslag.
2. At den nuværende Borger=Drengeskoles Lokaler fremtidig benyttes til Borger=Pigeskolen, hvorved dennes nuværende Bygning bliver overflødig.

Foruden de ovennævnte Grunde til dette Forslag vil man endnu fremhæve, at naar Kommunen med stor Bekostning har tilvejebragt fortrinlige Friskolebygninger, der i alt væsenligt tilfredsstillende de Krav, som nu stilles til saadanne, vil det næppe findes ubilligt, om den Middelstand, der selv vil bringe Ofre for at skaffe sine Børn en bedre Undervisning end Friskolernes, delvis opnaar lignende Goder. Idet man derfor anbefaler ovenstaaende Forslag til det ærede Byraadets Velvilje, skal man endnu gjøre opmærksom paa, at Kommunen ved den foreslaaede Ordning faar til Disposition en værdifuld Byggegrund i en af Byens Hovedgader, saa at de Omkostninger, der angives i Overslaget, derved vlive betydelig reduceret."

Efter at Sagen var forhandlet, blev den udsat til næste Møde.

(Se Mødet den 8de September).

(J. Nr. 328-1887)

Efter at Formanden havde meddelt, at han havde modtaget tvende paa et den 25de f. M. afholdt offentligt Møde forhandlede Resolutioner angaaende Opførelsen af den paatænkte nye Borger Drengeskolebygning, og Sagen om dennes Opførelse derpaa paa ny var drøftet, vedtog Byraadet paa forslag af Mørk med 11 Stemmer imod 6 følgende Beslutning:

"Byraadet beslutter at lade opføre en Skolebygning med Gymnastikhus og Overlærerbolig for Borger Drengeskolen i det Omfang, som det forelagte foreløbig Udkast angiver.

Skoleudvalget bemyndiges til at tilvejebringe endelig Planer for disse Bygninger med Overslag og forelægge Byraadet dem til Approbation.

Byraadet besluttede at lade det nuværende Borger Drengeskolelokale omdanne til Brug for Borger Pigeskolen.

Skoleudvalget bemyndiges til at tilvejebringe Plan og Overslag til denne Omdannelse og forelægge Byraadet dem til Approbation.

Til Disposition for den nye Borgerskolebygning stilledes foreløbig ca. 82 Kv. Al. af den Kommunen tilhørende Grund udenfor Munkeport.

Til Dsposition for den omdannede Pigeskole stilles det fornødne af Borgerskolens Grund paa Vestergade.

Kasseudvalget anmodes om at fremkomme med Forslag til Tilvejebringelsen af de fornødne Pengemidler til foranstaaende Arbejder." (Se Mødet den 24de d. M.).

Uddrag fra byrådsmødet den 24. november 1887 - side 5

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Paa Foranledning af Udvalget for Skolevæsenet drøftede Byraadet foreløbig Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af endelige Planer til den ny Borgerdrengeskole, uden at nogen Beslutning blev fattet i dette Møde. (Se Møderne den 3die d. M. og den 1ste December).

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Til Efterretning toges følgende Skrivelse fra Udvalget for Skolevæsenet af 8de d. M.:

"I Henhold til den Bemyndigelse, som det ærede Byraad i sit Møde den 1ste d. M. har meddelt Udvalget til at træffe Overenskomst med Arkitekterne Müllerts og kühnell om Affattelsen af Tegninger, Overslag m. m. til den paatænkte ny Borger Drengeskole, er der i et Udvalgsmøde den 7de d. M. indgaaet følgende Akkord med de nævnte Herrer.

" I Henhold til den d'Hrr. Arkitekter til Udvalget rettede Skrivelse af 24de November d. A. og den af Aarhus Byraad under 1ste d. M. tagne Beslutning, meddelt Udvalget ved Brev af 2den d. M., enedes Udvalget paa Byraadets vegne paa den ene Side og d'Hrr. Arkitekter paa den anden Side om, at sidstnævnte udarbejde alle fornødne Tegninger til den ny Borger Drengeskole samt Overslag, Konditioner og Beskrivelser hertil, saaledes at Arbejdet derefter kan udbydes til Licitation Tegningerne paa Grundlag af det allerede af dem leverede Udkast med de Forandringer og Forbedringer, som maatte ønskes, og i dobbelt saa stor Maalestok som nævnte Udkast, alt mod en Godtgjørelse af 1 pCt.af Overslagssummen, hvilken Betaling tidligere gjælder for alt d'Hrr. s tidligere Arbejde for Udvalget ved Tilvejebringelse af Udkastet.

Med Hensyn til de i nævnte Skrivelse gjorte Tilbud om tillige at overtage Tilsyn med Bygningens Opførelse m. v. forbeholder Udvalget sig en senere Afgjørelse."

Omstaaende Kontrakt er indført i Udvalgets Forhandlingsprotokol og underskrevet af d'Hrr. Arkitekter Müllertz og Kühnell samt af undertegnede Medlemmer af Udvalget."

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Fra Udvalget for Skolevæsenet forelaa der med Skrivelse af 14de d. M. Tegninger med Overslag, udarbejdede af Arkitekterne Müllertz og Kühnell, til den nye Borger Drengeskole,

idet Udvalget derhos udbad sig Tilladelse meddelt til at lade udfærdige Licitationskonditioner, dog saaledes, at disse senere forelægges Byraadet til Approbation.

Det fremsendte Overslag er saalydende:

"Rekapitulation.

Skolebygningen 77,653 Kr. 46 Ø.

Varmeapparat10,384 Kr. 00 Ø.

Extra Fundering500 Kr. 00 Ø.

..... 88,537 Kr. 46 Ø.

Overlærerboligen . . . 18,325 Kr. 94 Ø.

Extra Fundering1,554 Kr. 00 Ø.

..... 19,879 Kr. 94 Ø.

Gymnastikhuset9,860 Kr. 62 Ø.

Extra Fundering864 Kr. 00 Ø.

..... 10,724 Kr. 62 Ø.

Retirader, Pissoirer og Skamkasser 1,800 Kr. 00 Ø.

Indhegning1,600 Kr. 00 Ø.

Regulering og Grusning, Gas,

Vand og Kloaker2,000 Kr. 00 Ø.

Støttemur mod Naboer og Gade . . . 2,634 Kr. 00 Ø.

Inventar4,788 Kr. 00 Ø.

I alt131,964 Kr. 02 Ø.

I Følge Kontrakt Honorar for Tegninger og

Overslag1,329 Kr. 64 Ø.

..... 133,283 Kr. 66 Ø.

Naar Skiferafdækning paa Gesimser og Vinduesindfatninger bortfalde, kan der spares 1960 Kr.

Belægning af trapper, Gange og Garderobes med Asfalt paa Lærred vil give en Merudgift af 1465 Kr.

Sluttelig tilkommer der for Tilsyn med Opførelsen af Bygningerne 2% af Byggesummen, formentlig 2600 Kr."

Den gegjærte Bemyndigelse blev meddelt Udvalget.

Uddrag fra byrådsmødet den 2. august 1888 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Fra Udvalget for Skolevæsenet var der modtaget følgende Skrivelse af 1ste d. M.:

I Henhold til den af det ærede Byraad den 17de Maj d. A. givne Bemyndigelse har undertagne Udvalg ladet d'Hrr. Arkitekter Kühnells og Müllerz udarbejde Licitationskonditioner for Opførelsen af den nye Borger=Drengeskole med Overlærerbolig og indsender dem herved til Byraadets Approbation. Saafremt denne opnaas, vil man tillade sig at indstille,

at der gives Udvalget Bemyndigelse til at uddybe til Licitation og til

at approbere af de indkomne Tilbud, dog kun for saa vidt man finder, at det laveste Bud af paagjældende Art kan antages, og Arkitektens Overslagssum for vedkommende Leverance eller Arbejde ikke derved overskrides.

Med Hensyn til Gymnastikhuset, angaaende hvis rette Konstruktion og Størrelse nogle nye Momenter ere fremkomne, samt den overdækkede Legeplads, hvis Grund for Tiden ikke er disponibel, skal Udvalget senere tillade sig at fremkomme med Indstilling, ligesom man ogsaa ønsker at forbeholde sig den endelige Bestemmelse om Retningslinien for Skolebygningen, da den vil være afhængig af, hvilken Retning der gives en projekteret Gade."

Denne Indstilling tog Byraadet til Følge, dog saaledes at man forbeholdte sig at approbere samtlige de indkomne Licitationstilbud, ligesom Byraadet heller ikke kunde slutte sig til en under Forhandlingerne fremkommen Henstilling om, at Entreprenørerne for det egentlige Murerarbejde tillige levere Bygningsmaterialet, hvorfor der ogsaa i dette Tilfælde ligesom

hidtil vil være at foretage særligt Udbydelse af Levering af Mursten m. v. for sig og
Entreprise af Byggearbejde for sig.

Uddrag fra byrådsmødet den 23. august 1888 - side 1

Til første side

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Fra Udvalget for Skolevæsenet forelaa der følgende Indstilling af 22de d. M.:

"Idet man herved tilstiller det ærede Byraad samtlige indkomne Tilbud paa Leverance af Materialer og Udførelse af Arbejder ved den nye Borgerskole samt en af d'Hrr. Arkitekter forfattet Oversigt over disse Tilbud, vil man tillade sig at foreslaa, at der meddeles Approbation paa følgende:

Licitationstilbud. Overslagssum.

.... Kr. Ø. Kr. Ø.

a) Murerarbejde: Brødrene Thomsen (Nr. 8) 14,680. 00. 19,859. 70.

b) Tømmerarbejdet: Nikolaj Petersen (Nr. 26) 16,987. 00. 18,699. 77.

c) Leverance af Sten: H. Broge & Komp. (Nr. 34) 18,037. 00 17,988. 50.

d) Leverance af Kalk: O. Langballe (Nr. 36) 2,610. 00. 2,610. 00.

e) Leverance af Murgrus: Søren Andersen (Nr. 40). . . (NB. Tilbuddet omfatter ikke Sand til Pudsning.)

f) Leverance af Sokkelsten: Brødr. Thomsen (Nr. 43). . 1,026. 78. 1,306. 00.

g) Leverance af Cement: L. Hammerich (Nr. 48) 1,077. 00. 1,200. 00.

h) Snedkerarbejdet: H. Thorbrøgger (Nr. 53) 4,987. 00. 5,659. 98.

(I Tilbuddet mangler dog Angivelse af, hvor meget Summen vil forøges, hvis der forlanges "pitch pine" til Vindueskarme, men i Følge senere Meddelelse anslaas Forøgelsen dog til 200 Kr.)

i) Malerarbejde: C. Nielsen (Nr. 68) 1,375. 00. 2,235. 57.

k) Jæmnstøberarbejde: C. Christensens Enke (Nr. 72).

(Da baade Overslag og Tilbud opgive Priserne pr. Pund af de forskjellige Genstande, kan en samlet Sum ikke angives.)

Overføres . . . 61,173. 38. 70,045. 52.

Licitationsstilbud Overskagssum.

. . . Kr. Ø. Kr. Ø.

Overført

. 61,173. 38. 70,045. 52.

l) Smedearbejde: Th. Sørensen (Nr. 74) 1,424. 00. 1,609. 00.

m) Glarmesterarbejde: H. M. Sørensen (Nr. 79) 1,236. 00. 1,270. 00.

n) Bliksmedemester: J. S. Eiby (Nr. 80) 4,863. 87. 5,409. 00.

Sum

. 68,697. 25. 78,333. 52.

(se dog Bemærkn. til e, h og k)."

Udvalgets Forslag toges til Følge alene med Undtagelse af Post b - Tømmerarbejdet, hvorom Beslutning udsattes til et senere Møde, idet en af de bydende paa denne Levering i en foreliggende Skrivelse havde protesteret imod, at Tømmermester N. Petersen ansaas for lavest bydende og som saadan berettiget til at blive overdraget den omhandlede Leverance. (Se Møderne den 2den d. M. og derefter den 6te September).

Efter derom af Udvalget for Skolevæsenet fremsat Anmodning blev der tilforordnet samme Murmester A. P. Andersen og Tømmermester J. Jensen Vroue som bygningskyndige Medlemmer i Anledning af Opførelsen af den nye Borgerdrengeskole.

Uddrag fra byrådsmødet den 6. september 1888 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Fra Byggeudvalget for Opførelsen af en ny Borger Drengeskole forelaa følgende Indstilling af 4de d. M.:

"Som tidligere forebragt Byraadet var der paatænkt at lægge den nye Borgerskole, der skal bygges paa Kommunens Grund, udenfor Munkeport, saaledes at den kunde vende Front ud imod en Gade, der af Handelsgartner Thomsen paatænkes ført fra Nørreallé op igjennem hans Toft.

Efter at paa Skoleudvalgets Anmodning Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse har forhandlet med Hr. Thomsen om denne Gades Retning og nu er kommet til en foreløbig Ordning med ham derom, viser det sig imidlertid, at den nye Gade vil blive drages saa meget sydligt, at der imellem den og Skolegrunden bliver en hel Byggegrunds Dybde, og at det derfor ikke er at tænke paa at faa Skolen til at ligge med Facade ud til den.

Derimod er der truffen Aftale om en mindre Regulering af Grænselinien imellem Skolegrunden og Hr. Thomsens Toft, hvilken vil blive uden pekuniær Betydning, men tjenlig for begge Parter.

Da nu, som tidligere Oplyst, Skolebygningen af Hensyn til Jordbundens uheldige Beskaffenhed nærmest Ny Munkegade alligevel maa lægges paa Grundens sydvestlige Del, men i alt Fald for Tiden vil beholde Adgang fra Ny Munkegade, saa har Byggeudvalget anset det for nødvendigt at foretage en saadan Forandring ved den, at den ind mod Skolegaarden vendende Side faar Karakter af en Front og med Bibeholdelse af Indgang til Skolen fra netop denne Side.

Dette kan kun ske ved en Forandring i Planen, hvorved der dannes et fremspringende Midtparti ogsaa paa denne Side lig med det, der findes paa den sydvestlige Side. Dette medfører atter, at de to tidligere Hovertrapper bortfalde, og at der i Stedet for anbringes en stor muret Granittrappe med en Vestibule i det nye Midtparti. Endvidere har Byggeudvalget fundet, at hele det store Loft ikke burde være ganske uden Anvendelse, og det foreslaar derfor at indrette to Klasseværelser, c. 10 X 9 Alen store, i hver af Loftets Ender, hvilke, skjønt noget mindre end de øvrige Klasseværelser, ville kunne faa særdeles god Anvendelse under Skolens videre Udvikling.

Disse Forandringer nødvendiggjøre tillige en Forlængelse af hele Bygningen med 1 Alen.

Da disse Forandringer, hvilke i alle Henseender ere Forbedringer for Skolen, men iøvrigt kun ere fremkaldte ved, at den tidligere Tanke, at lade Skolens Hovedfront være den vestlige Side, maa opgives, hovedsagelig ville ramme Tømmer- og Murarbejdet, saa har Udvalget med Hensyn til Tømmerlicitationen deraf taget Anledning til at faa det opstaaede

Tvivlsspørgsmaal om, hvem der var den lavestbydende, ordnet paa mindelig Maade. Man har nemlig opfordret d'Hrr. Arkitekt Nic. Petersen og Tømmermester J. P. A. Sørensen til at gjøre nyt Tilbud for det hele efter den nye Plan. Af de indleverede, forseglede, samtidig i Udvalget aabnede Tilbud viste det sig, at Tømmermester J. P. A. Sørensens paa 17,796 Kr. var det laveste (N. Petersens var 17,867 Kr.).

Fra Brødrene Thomsen har Udvalget indhentet vedlagte Tilbud om at udføre de foreslaaede Forandringer ved Murarbejdet for 1775 Kr., hvilket af Arkitekterne er erklæret for at være passende.

Hertil vil endnu komme selve Granittrappen, der antages at ville koste ca. 1000 Kr., samt nogle mindre Tillæg ved andre Haandværksfag, der ligeledes anslaas til 1000 Kr.

Udvalget tillader sig derfor at indstille:

at den ovenfremstillede Forandring og Udvidelse af Skolebygningen bifaldes;

at Tømmermester J. P. A. Sørensens Tilbud paa 17,796 Kr. for det hele Tømmetarbejde approberes;

at Brødrene Thomsens Tillægstilbud paa 1775 Kr. approberes;

at Granittrappen udføres efter Udvalgets Foranstaltning, og at ligeledes de øvrige mindre Arbejder udføres efter Konditionernes Bestemmelser om Tillægsarbejde.

Endvidere tillader Udvalget sig at indstille:

at Arkitekterne Kühnell og Müllertz

antages som Konduktører ved Byggearbejdet overensstemmende med deres i sin Tid herom gjorte Tilbud."

Da Bygningskommissionen imidlertid endnu ikke har havt Lejlighed til at udtale sig om de paatænkte Forandringer i Bygningens Anlæg og Indretning, besluttede man, forinden videre foretages, at oppebie dens Erklæring over Sagen. (Se Møderne den 23de August og herefter den 13de September).

Uddrag fra byrådsmødet den 13. september 1888 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

Fra Byggeudvalget for Opførelsen af en ny Borgerdrengekole forelaa følgende Skrivelse af 11te d. M. med derved som Bilag fulgte Skrivelse fra Arkitekt Kühnell til Udvalgets Formand af 10de d. M.

Skrivelsen er saalydende:

"Efter at Planen for den nye Borgerskolebygning nu har været behandlet af Bygningskommissionen og er bleven godkjendt med den i vedlagte Skrivelse fra Arkitekt Kühnell angivne Ændring, tillader Udvalget sig i Forbindelse med sin Indstilling af 4de ds. at indstille, at de af Kommissionen begjærte Reservetrapper anbringes paa den af Arkitekten opgivne Maade, og at dette Arbejde udføres som Tillægsarbejde efter Udvalgets Foranstaltning."

Arkitekt Kühnells Skrivelse af 10de d. M. er saalydende:

"I Bygningskommisionens Møde i Lørdags blev Projektet til den ny Borgerskole behandlet, og gik Kommissionens Erklæring ud paa, at den ikke havde noget at erindre ved Projektet, saafremt der, foruden den store Trappe i Midtpartiet, anbringes to mindre Reservetrapper, som skulle køre gennem alle Etager. Denne lille Forandring i Planen kan foretages uden at forstyrre den tidligere Inddeling, naar kun den ene Garderobe forlægges til den ene Ende af Gangen, idet nemlig de to Reservetrapper tænkes anbragte i de smaa fremspringende Partier, hvorfra der da skaffes Udgang enten til Pladsen bagved Skolen eller til selve Legepladsen. Da den nævnte Forandring vil være af ringe Bekostning og kun gribe ind i Enterprisen for Tømmerarbejdet, tillader jeg mig, for at undgaa yderligere Forsinkelse, at foreslaa, at denne mindre Udgift afholdes som "Extraarbejde" i Henhold til Konditionernes Bestemmelse herom.

Vedlagt følger de Tegninger, som sidst vare fremlagte for Byraadet, samt Hovedtegningerne til Skolen og Planen til en Reservetrappe. Jeg haaber imorgen at kunne tilstille Dem Detailtegnings af Midterpartiet med den store Portal og de to Endepartier med de paatænkte Reservedøre."

Efter at Sagen var drøftet, vedtoges Byggeudvalgets i forrige Møde fremlagte Indstilling af 4de. d. M. med de Ændringer i Byggeplanen, der ere en Følge af foranstaaende Indstilling, der saaledes ogsaa bifaldtes. (Se Mødet den 25de Oktober).

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Fra Byggeudvalget for den nye Borgerskole forelægger følgende indstilling af 22de d. M. om antagelse af tilbud paa levering af et Varme- og ventilations-apparat til omtalte Skole:

"Udvalget har modtaget tilbud om anlæg af varmeapparat og dermed i forbindelse staaende ventilationsindretning i den nye Borgerskole fra:

1. Ingeniør Vang efter det franske system, som ser indført i Aarhus Domkirke og Paulskirke samt flere steder, med tilhørende særegne ventilationsindretning. Hertil hører vedlagte tegning og skriftlige tilbud. Anlægssummen med den fuldstændige ventilation er 10,200 Kr.
2. Chr. Christensens Enke i Aarhus efter et system, som illustreres ved medfølgende tegning, idet dog bemærkes, at der vil blive anvendt 3 caloriserer i stedet for som vist 2. anlægssummen er 6,800 Kr.

Medens det første system gaar ud paa en uafbrudt opvarmning ved fyring med brændsels-affald, gaar det sidstnævnte derimod ud paa en opvarmning i bestemt tid daglig og opfyring fra ny hver gang, samt anvendelse af almindelige kul som brændsel.

Ved den betydelige forskel i anlægssummen har Udvalget søgt at komme paa det rene med, hvorledes de til systemer ville staa overfor hinanden, naar hensyn tages til driften.

Man beregner da, at opvarmning af Skolen vil udkræves i 7 maaneder (1ste Oktober, til 1ste Maj) eller 212 dage. Det Vangske system forudsætter uafbrudt fyring undtagen i juleferien, hvoraf dog 3 dage maa anvendes til opfyring paany og maaske Paaskeferien ligeledes med 3 dages opfyring fra ny, hvorhos der fra først tillægges 3 opfyings-dage. Det antal dage, hvori fyres, bliver da: $3+212 - 9-4=202$ Fyredage.

For hver fyredag antages at ville medgaa højst 3 Tdr. brændsels-affald, som man for at gaa ud fra en sikker forudsætning maa beregne noget højere i indkjøbspris, end det for tiden kan anskaffes til.

Naar vi sætte en Tr. brændsels-affald til 75 Øre, da bliver udgiften454 Kr. 50 Øre.

hertil lægges renter og afdrag af forskjellen

I Anlægssummen 3,400 Kr. á 6 pCt. p a.

.....204 Kr. 50 Øre.

.....aartig.....658 Kr. 50 Øre.

Efter Chr. Christensens Enkes system fyres ikke om søndagen og ikke i feriedagene, men 1½ time før Skolens begyndelse, hvorhos der ophøres med fyring 1½ á 2 timer før skoletiens ende. Da skolen har samlet undervisning, bliver brændetiden ca 6 timer i ca. 173 dage. Af entreprenørren garanteres, at forbruget bliver højst 80 ?? = 1 Tønde og prisen sat til 2 Kr. 10 Øre pr. Tr. er aarlig 670 Kr. 07 Øre.

Heraf vil ses, at iberegnet rente og afdrag for mer-udgiften ved det Vangske Anlæg ville de to systemer saa at sige staa ganske lige i finansiell henseende efter de af Udvalget forudsatte brændsels-priser.

Begge systemer anser Udvalget for brugelige, men maa dog formene, at der ved det Vangske system vil fremkomme en betydelig stærkere ventilation, ligesom det ej heller kan overses, at Skolen efter dette system er opvarmet hele den øvrige tid af døgnet, som ligger uden for Skoletiden.

Udvalget vil, da det som anført maa erkjende begge tilbud for tjenlige for Skolen, henstille til det ærede Byraads egen afgjørelse, hvilket det vil antage."

Byraadet besluttede at antage det fra Ingeniør Vang fremkomne tilbud. (Se mødet den 13de September).

Uddrag fra byrådsmødet den 4. juli 1889 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Fra Udvalget for Skolevæsenet var der modtaget følgende Indstilling af 2den d. M.:

"I sin Situationsplan for den nye Borgerskole samt Overlærerbolig m. m., som i sin Tid er approberet af det ærede Byraad, var Gymnastikhuset afsat paa den sydlige (den mod

Nørre Allé vendende) Side af Byggepladsen, hvorimod der som Pendant dertil paa den nordlige Side var anbragt en Bræddebygning med Halvtæg og aaben paa 3 Sider, der kunde benyttes i Regnvejrs som Opholdssted for Drengene i Frikvartererne.

Ved senere Overvejelser sammen med Arkitekterne har man imidlertid fundet den Ordning, som er fremstillet paa medfølgende Situationsplan, hensigtsmæssigere, hvor, som man vil se, Halvtægsskuret er lagt umiddelbart op til Gymnastikhusets Mur, hvorved den nordre Side af Pladsen bliver fri og kan, som antydtes paa Planen, benyttes til Haveanlæg.

Bræddeskuret, anbragt paa denne Maade, bliver billigere end efter det oprindelige Forslag, og dog tilstrækkelig stort til Øjemedet, og selve Skolebygningen vil tage sig bedre ud, da den vil komme til at ligge friere, set fra den nordre Side.

Man udbeder sig derfor Byraadets Bemyndigelse til at foretage denne Ændring i den oprindelige Plan, og altsaa til at lade udføre det i Planen skitserede Haveanlæg.

Under Forudsætning af, at ovenstaaende vinder det ærede Byraads Billigelse, vil man dernæst andrage om Bemyndigelse til at lade Planeringen af Pladsen og Beplantning samt Haveanlæg udføre enten i Følge vedlagte Tilbud eller paa anden Maade, dog saaledes, at Overslagssummen derfor ikke overskrides."

Denne Indstilling toges til Følge med Bemærkning, at de tvende medfølgende Overslag, der begge ere fremkomne fra Gartner L. C. Diedrichsen, lyde henholdsvis paa 500 Kr. for Planering af Pladsen - foruden 5 Kr. for mulig Kjørsel af hver Kubikfavn Jord til eller fra Pladsen - og paa 522 Kr. for Udførelse af Haveanlæg. (Se Mødet den 25de Oktober 1888 og derefter den 25de Juli).

Uddrag fra byrådsmødet den 25. juli 1889 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

I skrivelse af 23de d. M. havde Udvalget for Skolevæsenet meddelt, at det havde modtaget et tilbud fra Baron C. de Bretton om anbringelse af lynafledere paa den nye Borgerskole med tilhørende overlærerbolig for beløb af resp. 330 Kr. og 163 Kr. 50 Øre.

Da man ved affattelsen af overslag for disse bygninger imidlertid ikke har tænkt paa at forsyne dem med lynafledere og derfor ingen bevilling har i dette øjemed, havde Udvalget

henstillet til Byraadet, om det ønsker saadanne apparater anbragte paa de nævnte bygninger, og, hvis dette vedtages, udbedt sig bemyndigelse meddelt til at modtage det foreliggende tilbud.

Da Byraadet under forhandlingen om denne sag kom ind paa spørgsmaalet om hensigtsmæssigheden af at anbringe lynafledere paa alle Kommunens bygninger, og man besluttede at underkaste dette spørgsmaale en almindelig drøftelse under den først forekommende budgetbehandling, blev foreliggende sag udsat herefter. (Se møderne den 4de juli og den 29de August samt den 31te Oktober.)

Uddrag fra byrådsmødet den 29. august 1889 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Efter Indstilling af Udvalget for Opførelsen af den nye Borgerdrengheskole antog Byraadet følgende laveste Licitationsstilbud paa Levering af Arbejder og Materialer, undtagen Mursten og Kalk, til Opførelse af et Gymnastikhus, nemlig:

Paa Tømrer= og Snedkerarbejdet fra Michael Hansen for2073 Kr.

Murerarbejdet fra Brødrene Thomsen for 1716 -

Jærnstøberarbejdet fra Chr, Christensens Enke (Leverancen er ikke angivet til en samlet Sum, men til en Vægt af 1320 Pd. og til Priser af 12-22 Øre pr. Pd.)

Malerarbejde fra Rising for133 Kr.

Blikkenslagerarbejde fra Anton Rygaard for 765-

Som Grund til, at Mursten og Kalk ere undtagne fra Leverancen, oplyser Udvalget, at der ikke godt lader sig anvende nogen anden Sort Sten end den, der er anvendt til selve Skolen og ved Overlærerboligen, og det meste af den Kalk, der vil medgaa, allerede have. (Se Møderne den 25de Juli og herefter den 26de Septbr.)

Uddrag fra byrådsmødet den 26. september 1889 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

En fra Bestyrelsen for Snedkermesterforeningen under 20de d. M. fremkommen henstilling om, at det, saafremt det tilbagestaaende inventar til den ny Borger-skole skal udbydes ved licitation, da maa ske snarest muligt og med saa lang leverings-frist som muligt, besluttede man at henvise til Udvalget for Opførelsen af den omtalte Bygning.

(Se møderne den 29de August og herefter den 17de Oktober.)

Uddrag fra byrådsmødet den 17. oktober 1889 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

- 1 - Efter derom fra Udvalget for Opførelsen af den nye Borgerskole i Skrivelse af 15de d. M. foreliggende Indstilling antog Byraadet følgende Licitationstilbud paa Levering til Skolebygningen, nemlig:

fra Snedker P. Clemensen paa Levering af 9 Censorborde á 15 Kr. 85 Ø. og 9 Papirkasser á 2 Kr. for ialt 160 Kr. 85 Ø.

fra Petersen & Matzenz Dampsavværk paa Levering af 9 Kathedre á 41 Kr. 50 Øre og 19 Bænke á 4 Kr. 449 Kr. 50 Ø.

fra Maler C. Nielsen paa Levering af Malerarbejde for en samlet Sum af 247 Kr. 00 Ø.

Efter Indstilling af Udvalget for Opførelsen af den nye Borgerskole i Skrivelse af 17de d. M. vedtog Byraadet at ombytte det i den oprindelige Plan for Skolens Opførelse paatænkte Traadhegn langs Skolens nordre Grænse med et Jærnstakit ud mod Ny Munkegade, hvilken Foranstaltning vil medføre en Merudgift af ca. 1100 Kroner, uden at dog den samlede Overslagssum for hele Byggeforetagendet derved vil blive overskreden.

Efter derom fra Udvalget for Opførelsen af den nye Borgerskole i Skrivelse af 15de d. M. foreliggende Indstilling vedtog Byraadet følgende Licitationstilbud paa Leveringer vedkommende Opførelsen af Retirader og Pissoirs ved den nye Skolebygning, Nedlægning af Gasrør fra Overlærerboligen til Skolebygningen og Gymnastikhuset samt

Anbringelse af Lygter, Vandledning til Pladsen og Vandopstander med Brønd og endelig Anbringelse af det ovenfor omtalte Jærngitter imod Nord og Øst, hvilket sidste Udvalget har indbefattet under Licitationen under Forventing af Byraadets Approbation.

De Paagjældende Tilbud ere:

For Levering af Smedearbejdet fra Smedemester J. Jungstrøm for 767 Kr.

For Levering af Murarbejdet fra Murmestrene Brødrene Thomsen for 2560 Kr.

For Levering af Tømrerarbejdet fra Tømmermester J. P.A. Sørensen for 1455 Kr.

For Levering af Blikkenslager- og Skiferdækkerarbejdet fra Blikkenslagermester J. Diehl for 224 Kr.

For Levering af Gas- og Vandindlæg fra Mekanikus S. P. Johansen for 585 Kr.

For Levering af Malerarbejdet fra Malerm. Rising for 238 Kr.

(Se Møderne den 26de Septbr. og herefter den 7de Novbr.)

Uddrag fra byrådsmødet den 31. oktober 1889 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Spørgsmaalet om Anbringelse af Lynafledere paa den ny Borgerskolebygning og det i Forbindelse hermed satte Spørgsmaal om almindelig anbringelse af Lynafledere paa alle Kommunens Bygninger (Se Mødet den 25de Juli) blev drøftet, men besvaret benægtende (hvorefter der i ovennævnte Møde fremsatte forslag fra Skoleudvalget ikke kunde tiltrædes.)

Uddrag fra byrådsmødet den 7. november 1889 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Efter Indstilling af Udvalget for Opførelsen af den nye Borgerskole af 5te d. M. tillod Byraadet, at der af Hensyn baade til Bygningen og det nye Inventarium maatte fyres i det nye Varmeapparat fra nu af indtil videre.

Ligeledes tillod Byraadet efter Indstilling af samme Dato fra det samme Udvalg, at der hos Urmager A. Larsen, Volden Nr. 24, for en Pris af 250 Kr. anskaffes et Taarnur til Skolen.
(Se Mødet den 17de Oktober.)

Uddrag fra byrådsmødet den 30. januar 1890 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Til Efterretning toges en fra Skoledirektionen for Aarhus Kjøbstad og Hasle Herred modtagen Kommunikation af en Skrivelse fra Ministeriet for Kirke-/Undervisningsministeriet af 14de d. M., hvori det meddeles, at den til Byggeplads for en Skole (den ny Borgerdrengeskole) bestemte Parcel under Aarhus Kjøbstads Grunde nu betegnet som Matr. Nr. 1258 c med Hartkorn 1 Skp. 1 Fdf. 2½ Album.(Se senest Mødet den 7de Novbr. 1889 og herefter den 9de Oktober.)

Uddrag fra byrådsmødet den 9. oktober 1890 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 328-1887)

Med en Skrivelse af 7de d. M. havde Udvalget for Opførelse af den ny Borgerdrengeskole fremsendt Regnskab over denne Skoles Opførelse, hvorefter samme har løftet 137,511 kr. 34 Øre.

Blev henlagt i Skabet til nærmere Eftersyn af Medlemmerne.

(Se senest Mødet den 30te Januar d. A.)

Uddrag fra byrådsmødet den 26. februar 1891 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

Det i Mødet den 9de Oktober 1890 fra Udvalget for Opførelsen af den ny Borgerskole med Skrivelse af 7de f. M. fremlagte, men derpaa foreløbigt udsatte Regnskab over Opførelsen af denne Skole var igjen sat paa Dagsordenen for Mødet den 19de d. M., men blev i dette Møde uden Drøftelse paa ny udsat til nærværende Møde.

Som i Mødet den 9de Oktober f. A. bemærket udviser Regnskabet en samlet Udgift af 137,511 Kr. 34 Øre, men i denne Sum, oplyser Udvalget i Skrivelse af 16de d. M., bør der afgaa 13 Kr. 79 Øre, hvormed Arkitekthonoraret i Regnskabet er beregnet for højt. Den virkelige Udgift til Skolen bliver saaledes 137,497 Kr. 55 Øre, og da der i Regnskabet som af Byraadet approberede Overslagssummer er opført et Beløb af 141,468 Kr. 94 Øre, er Skolen saaledes opført for et Beløb, det er 3971 Kr. 39 Øre mindre end paaregnet, men da der i Overslagssummerne er indbefattet Udgifterne til Skolens fuldstændige Montering, medens der hidtil kun er anskaffet Inventar til 10 Klasseværelser, maa der fra denne Besparelse drages det Beløb af ca. 1200 Kr., som vil medgaa til at montere de tilbageværende 4 Lokaler, og til hvis Anvendelse Udvalget har anmodet om Bemyndigelse.

Byraadet tog Regnskabet til Efterretning og besluttede foreløbig at udsætte Montering af de ovennævnte 4 Klasseværelser.

